

Frilans Riks årsmöte

7–8 april 2024

Alla handlingar

- 2** Dagordning
- 2** Information
- 3** Styrelsens verksamhetsberättelse
- 10** Uppföljning motioner från 2023
- 11** Sektionernas verksamhetsberättelser
- 15** Årsbokslut
- 19** Motioner
- 22** Styrelsens verksamhetsplan
- 24** Budgetförslag (inkl avgifts- och arvoderingsförslag)
- 26** Valberedningens förslag
- 27** Styrelsens underskrifter
- 28** Bilaga – stadgarna

**JOURNALIST
FÖRBUNDET**
Frilans Riks

Dagordning

Söndagen 7 april (kl 17)

- § 1 Mötet öppnas
- § 2 Val av mötesordförande
- § 3 Val av mötessekreterare
- § 4 Val av två justerare tillika rösträknare
- § 5 Mötets stadgeenliga utlysning och kallelse
- § 6 Godkännande av dagordningen
- § 7 Upprop av ombuden
- § 8 Mötesordning
- § 9 Fastställande av medlemsavgift
- § 10 Revisorernas berättelse (separat handling)
- § 11 Fastställande av arvode till styrelseledamöter, valberedning och andra som utför uppdrag
- § 12 Mötet ajourneras

Måndagen 8 april (kl 11)

- § 13 Mötet återupptas
- § 14 En tyst minut för avlidna medlemmar under året
- § 15 Förbundsordförande **Ulrika Hyllert** har ordet
- § 16 Årets frilans och Årets redaktör
 - a) Presentation av vinnarna
 - b) Val av jury
- § 17 Styrelsens verksamhetsberättelse
- § 18 Styrelsens bokslut
- § 19 Styrelsens ansvarsfrihet
- § 20 Motioner
 - 1) Fysiskt presskort
 - 2) Fysiskt presskort
 - 3) Frilans Riks protokoll
 - 4) Mediestödet
 - 5) Produktionsbolagens frilansarvoden
 - 6) Journalistförbundets policy och arbete för tillgänglighet
 - 7) Stadgeförändringar
- § 21 Styrelsens förslag till verksamhetsplan
- § 22 Styrelsens förslag till budget
- § 23 Val av
 - a) Ordförande
 - b) Kassör
 - c) Övriga ledamöter till styrelsen
 - d) Revisor och revisorssuppleant
 - e) Valberedning
- § 24 Övriga frågor
- § 25 Årsmötet avslutas

Hjärtligt välkommen till årsmötet 2024!

Årsmötet 2024 hålls under två dagar. Den första dagen, **söndagen 7 april**, är enbart digital och innehåller i huvudsak formalia. Den förväntas ta en timme. Dag 2, **måndagen 8 april**, blir ett hybridmöte, både digitalt och fysiskt. Den som vill vara på plats kommer till Visions lokaler på Kungsgatan 28A i Stockholm.

Tider söndagen

17: Årsmötet öppnas.
18: Årsmötet ajourneras (kan bli senare men inte senare än kl 19.)

Tider måndagen

10: Kaffe/te och mingel.
11: Årsmötet återupptas.
13: Årsmötet ajourneras för lunch (Glutenfri lins-soppa med bröd som dock inte är glutenfritt.)
14: Årsmötet återupptas.
16: Årsmötet avslutas.
18: Buffémiddag på Hubertus restaurang, Drottninggatan 88.

Tisdagen

10–13: Sektionsmöte i Journalistförbundets lokaler på Kungsgatan 28A.

Texter:

Frilans Riks styrelse och sektionerna

Form:

Björn Hellström

Verksamhetsberättelse Frilans Riks

Inledning

● Ännu ett verksamhetsår har passerat för Frilans Riks. I mars 2024 hade Frilans Riks ca 1450 medlemmar – ett tapp med cirka 150 sedan förra året.

Detta förklaras delvis av Medietextarnas avknoppning som slutfördes under våren 2023.

I övrigt kan de höjda medlemsavgifter kongressen beslutade om 2021 spela en roll. Hela förbundet tappar sedan flera år tillbaka medlemmar.

Årsmötet 2023 hölls i slutet av mars som ett hybridmöte, dels digitalt, dels på plats i fackförbundslokalerna på Kungsgatan i Stockholm.

En ny styrelse valdes:

Ordinarie ledamöter:

- **Marja Beckman** – Mälardalens frilanssektion (omval)
- **Therese Quennerstedt** – Mellansveriges frilansjournalister (omval)
- **Henrik Simonsen** – Frilans Syd (omval)
- **Björn Hellström** – Frilans Syd (nyval)
- **Katarina Arvidson** – Västra Frilans (nyval)
- **Abdullatif Haj Mohammad** – Södra Norrland (nyval)

Suppleanter:

Madeleine Jostedt Ulrici – Västra Frilans (nyval)

Petter Larsson – Frilans Syd (nyval)

Henrik Simonsen valdes till ordförande. **Therese Quennerstedt** valdes till kassör. Styrelsen utsåg **Björn Hellström** till sekreterare och **Katarina Arvidson** till vice ordförande.

Flera trotjänare valde att lämna styrelsen: ordförande **Gert Lundstedt**, vice ordförande **Gunilla Kracht** och kassör **Hasse Hedström**. Ledamöterna **Bella Stenberg**, **Leonarda Arcidacono** samt **Helen Isaksson Baeck** ställde inte heller upp för omval.

Årsmötet ställde sig bakom Riksstyrelsens förslag till budget för 2023, en budget med särskilt utrymme för en rekryteringskampanj.

För mer detaljer kring årsmötet 2023 vänligen se årsmötesprotokollet på frilansriks.se.

Under det gångna verksamhetsåret har våra prioriterade områden varit: arvoden, upphovsrätt samt rekrytering och organisering.

Styrelsearbetet

● Frilans Riks har under året haft åtta digitala och fysiska styrelsemöten. De digitala har varit kortare (morgon, och förmiddag) medan de fysiska varit längre (från morgon till och med eftermiddag).

Frilans Riks budget från förbundet (verksamhetsbidraget) för 2023 har varit 410 000 kronor och är för 2024 satt till 410 000 kronor. På drygt ett årtionde har inte verksamhetsbidraget haft någon egentlig uppräknings eller kompensations trots att medlemsandelen ökat. Frilans Riks har trots det de senaste åren lyckats hålla budget och samtidigt leverera verksamhet.

Frilans Riks har önskat närmare kontakt med er medlemmar för att berätta vad vi gör och höra från medlemmarna vad ni vill att vi ska göra. Därför har vi fortsatt med digitala lunchmedlemsmöten där medlemmar får ställa frågor fritt kring Frilans Riks arbete och övriga fackliga frågor.

Medlemsmötet i mars handlade om nya upphovsrättslagen, slutet för fulavtalen och hur frilansare påverkas. Journalistförbundets upphovsrättsjurist **Olle Wilöf**

Ovan: Förra ordföranden för Frilans Riks, Gert Lundstedt (till vänster), talar på årsmötet 2023. Längst till höger sitter mötesordförande Åsa Ohlsson.

Foto: Björn Hellström

>>>

förklarade läget för de medlemmar som var med.

Till medlemsmötet i november 2023 kom **Kent Werne** som genomfört utredningen om finansiering av frilansfackligt arbete samt **Karin Linder**, SJF:s kanslichef för att berätta om utredningen, dess slutsatser och arbetet med att ta vara på slutsatserna.

Frilansarna och tidigare FR-ordföranden **Gert Lundstedt** och vice ordföranden **Gunnilla Kracht** är ledamöter i förbundsstyrelsen på mandat som sträcker sig fram till nästa kongress.

Under hösten 2023 gick Frilans Riks styrelse en kurs i styrelse- och föreningsarbete hos PWC i Stockholm med flera lärdomar som följd om hur vi kan förbättra vår organisation.

Kontakter med kansli och övriga förbundet

● Frilans Riks har under året liksom tidigare till varje styrelsemöte bjudit in Journalistförbundet Frilans för att stämma av och diskutera aktuella frilansfrågor.

På Journalistförbundet Frilans har under året **Elisabet Wahl**, **Susanna Hedin** och **Victoria da Silva** arbetat. Avsikten med de återkommande mötena är att på bästa sätt bevaka frilansfrågorna och få samarbetet mellan Frilans Riks och kansliet att fungera så effektivt som möjligt.

Frilans Riks styrelse och SJF Frilans har under året också haft ett samverkansmöte på förbundets kansli i juni 2023. Mötet tjänade också som introduktion för nya styrelsemedlemmar till SJF:s organisation och arbete.

Under hösten genomfördes ett sedan länge utlovat samverkansmöte mellan SJF Frilans, Frilans Riks, Medietextarna och BLF Fotograferna. Där diskuterades bland annat hur vi kan samordna våra olika verktyg och profileringar vad gäller arvoden.

Samarbetet mellan Frilans Riks, BLF och PFK är viktigt eftersom alla tre organiserar frilansare för vilka egenföretagarfrågorna är centrala.

Samarbetet mellan Frilans Riks och BLF Fotograferna har bland annat lett till att BLF nu deltar i det nordiska samarbetet.

Rekryteringskampanjen

● Rekryteringskampanjen är ett samarbete mellan Frilans riks och förbundet. Rekryteringsträffar har, eller ska arrangeras i sex städer, Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Umeå och Sundsvall. Sektionerna har själva fått utforma träffarna, men syftet är att den ska rikta sig till både medlemmar och eventuellt blivande medlemmar.

Alla sektionerna har haft kontakt med journalistutbildningar och bjudit in studenter. Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå arrangerade sina träffar under 2023. Uppsala hade den i början av 2024. Sundsvall ska arrangera träffen under våren 2024.

Frilans riks ersatte sektionerna för personalkostnader och lokal. Ersättningen fick maximalt uppgå till 5 000 kronor.

Förbundet ersatte tilltugg och föreläsare.

Korta rapporter om sektionernas träffar:

● Västra hade ett rekryteringsmöte den 18 april då journaliststudenter och verkssamma journalister bjöds in till samkväm

Ovan: Kerstin Weman Thornell håller föredrag framför studenter på Malmö universitet när Frilans Syd höll rekryteringsmöte.

Foto: Björn Hellström

på Zamenhof i centrala Göteborg. Ordförande för Västra, **Madeleine Jostedt Ulrici**, samt två presskortshandläggare, **Bella Stenberg** och **Katarina Arvidson**, närvarade.

● Frilans Syd höll ett rekryteringsmöte på Malmö Universitet. På plats fanns **Kerstin Weman Thornell** som höll ett föredrag om livet som frilans och svarade på en mängd frågor.

FS:s ordföranden **Anna-Stina Stenbäck** och **Björn Hellström** informerade sedan om Frilans Syd och fackligt arbete för journaliststudenterna.

● Mellansveriges frilansklubb hade en försenad rekryteringsträff den 11 januari 2024 med två föreläsningar av journalisterna och författarna **Ellinor Skagegård** och **Joakim Medin** som dragplåster. Vi marknadsförde på egen webbsida, i sociala medier och med pappersaffischer. Träffen samlade 27 personer varav flera var journaliststudenter vid Uppsala universitet.

● Mälardalens frilansklubb anordnade den 17 oktober en frilans-AW med **Anders Rydell** och **Jesper Huor**, som gav frilanstips för nya journalister. Gästerna fick också höra om deras bok "Förgör de falska gudarna: Palmyra och kriget mot kulturarvet". Uppslutningen var mycket stor cirka ett 50-tal personer, framför allt av journaliststudenter.

● Norra Norrlands frilansjournalister höll en informationskväll för journaliststudenter 9 maj på Rex i Umeå. Förutom den vanliga informationen om hur man lyckas som frilans, berättade **Mirja Lakso** från Piteå engagerat om sitt frilansande. Vid träffen passade också ett antal medlemmar och studenter på att ansöka om presskort.

Arvodeskampanjen

● Under verksamhetsåret har den under början av 2023 avslutade Arvodeskampanjen analyserats (vilket var ett beslut på årsmötet 2023).

Analysen gjordes av **Henrik Simonsen** och **Björn Hellström** i Frilans Riks styrelse.

Slutsatsen blev att den kritik som i vissa kretsar framförts mot kampanjen var alltför hård.

Arvodeskampanjen gav fakta från en enkät till medlemmarna, det utkristalliserade sig vilka medieledningar som betalar hyggligt och vilka vi kan ta kontakt med för att försöka höja arvoden.

Analysen konstaterade också att kampanjen försenade p g a inledande organisatoriska problem och borde haft ett tidigt fastslaget slutdatum.

Under hösten 2023 har förhandlingar förts med och kontakter tagits med ledningar för uppdragsgivare. Vissa lovande tecken finns men ännu inga konkreta beslut.

Ett av samtalen har förts med Läkartidningen, både deras arbetsplatsklubb samt med deras dåvarande chefredaktör. Läkartidningen visade intresse för att skriva ett frilansavtal som inkluderar Journalistförbundets arvodesrekommendationer men då dåvarande chefredaktör skulle sluta ville han låta den nya chefen ta detta beslut. Samtalet kommer att fortsätta under 2024.

Upphovsrätten

● 2023 var året då upphovsrätten stärktes och det handlade i första hand om rätt till skälig ersättning när material återanvänds. DSM-direktivet, som tagits fram av EU, infördes som svensk lag 1 januari och innebär att företag som tidigare inte betalat något extra om material återanvänts i flera medier – till exempel inom en mediekoncern – måste betala extra i relation till användningen.

Summorna är dock inte reglerade i lagen.

Frilansen måste också själv bevaka eventuell återanvändning och ta upp det med uppdragsgivaren varpå en överenskommelse om extra ersättning ska tas fram.

Det blev under året också tydligt att många, både uppdragsgivare och frilansar, inte hade tagit till sig direktivet. Därför gick Frilans Riks ut med ett medlemsbrev om de nya reglerna till samtliga medlemmar.

I slutet på året varnade Journalistförbundets jurist för att acceptera frilans-

Analysen av arvodeskampanjen finns i sin helhet på Frilans Riks sajt.

Ett EU-direktiv som tvingar medieföretag att ersätta återpubliceringar blev svensk lag 2023. Information om DSM-direktivet finns på Journalistförbundets sajt.

>>>

avtal för LO Mediehus med överenskommelser om gratis återanvändning av sålda bilder och texter – detta efter att medlemmar i Journalistförbundet ska ha blivit informerade av LO Mediehus att det skulle finnas en överenskommelse mellan mediehuset och Journalistförbundet om gratis återanvändning.

LO mediehus reagerade med att säga upp frilansavtalet med Frilans Riks, trots att detta inte säger något om extra ersättning vid upprepade publiceringar.

Transparensgruppen

● Transparensgruppen har haft tre möten i början av året. Gruppen hade även ett möte med sektionerna där de bjöds in för att diskutera vad de tycker är viktigt och vad de vill att Frilans riks ska bli bättre på angående transparensen. Slutsatserna vid det mötet kan enklast sammanfattas på följande sätt:

Det är bra att transparensgruppen finns och om medlemmar, sektioner eller styrelse anser att behov uppstår kan gruppen börja arbeta igen. Men nu är arbetet vilande. Alla viktiga beslut som tas av styrelsen ska snabbt kommuniceras ut till medlemmarna, antingen via hemsidan, i medlemsbrev eller på annat sätt.

Protokoll från styrelsemöten kommer inte att skickas ut automatiskt – vi ser liten efterfrågan på det hos medlemmarna. Protokoll kan alltid begäras ut när medlem så vill via Frilans Riks hemsida.

Ekonomi redovisas detaljerat vid varje årsmöte. Frilans Riks har nu ändrat sin arvodesrapportering till systemet Fortnox – ett mer tillförlitligt system som dessutom är lättare för styrelsemedlemmarna att rapportera i, samt för ordförande och kassör att attestera i.

Frilans Riks har även utvecklat kontoplanen och lagt till underkonton. Alla arbetsgrupper som Frilans riks jobbar efter har fått ett eget kontonummer samt även andra arbetsuppgifter som har stor betydelse för arbetet. På detta sätt är det lättare för medlemmar och andra att gå in i budgetunderlaget och se hur budgeten har fördelats och vad varje post, kampanj samt arbetsgrupp har kostat.

Inkluderingsgruppen

● Gruppen har bestått av tre medlemmar från styrelsen: **Abdullatif Haj Mohammad, Marja Beckman** och **Katarina Arvidson**.

Under 2023 har gruppen träffats vid två tillfällen via zoom.

Arbetet har koncentrerats på att få verksamma journalister med utländsk bakgrund informerade om Svenska Journalistförbundet/Frilans Riks, rekrytering och engagemang.

Kontakter har skapats för få ut information om vår verksamhet genom att ha kontakt med ARBVUX, Arbetsmarknad och Vuxenutbildning, som i de större städerna ansvarar för mottagande av utländska medborgare och där flera med journalistisk bakgrund kan nås. Insamling av kontaktpersoner och organisationer som möter personer med journalistisk bakgrund har påbörjats.

Gruppen har också haft kontakt med

Ovan: Transparens var i fokus på årsmötet 2023 och var grunden till att transparensgruppen skapades.

verksamma journalister i Malmö där informationsmöte och rekrytering planeras under 2024.

Då höll **Abdullatif Haj Muhammad** åtta möten över två dagar. Varje möte, som sträckte sig över en timme, visade på utmaningarna som arabisktalande journalister står inför. Samtidigt fick de information om den roll som Frilans Riks- och Journalistförbundet spelar, samt de resurser och stöd som tillhandahålls.

Under dessa möten framkom det att många av de personerna saknade tillräcklig information om Frilans Riks- och Journalistförbundet, vilket är beklagligt.

En oroande observation under mötena var en känsla av obetydlighet och/eller utanförskap. En individ hade lämnat Journalistförbundet på grund av problem med medlemskorts-förnyelse.

En annan mötesdeltagare stod inför dagliga hot från en grupp arabisktalande personer. Han var inte medveten om det stöd som Journalistförbundet kan erbjuda honom och hans team.

Tillsammans diskuterade vi möjliga sätt att öka deras säkerhet och skydd under arbetet, inklusive att involvera inkludering och jämställdhetsteamet.

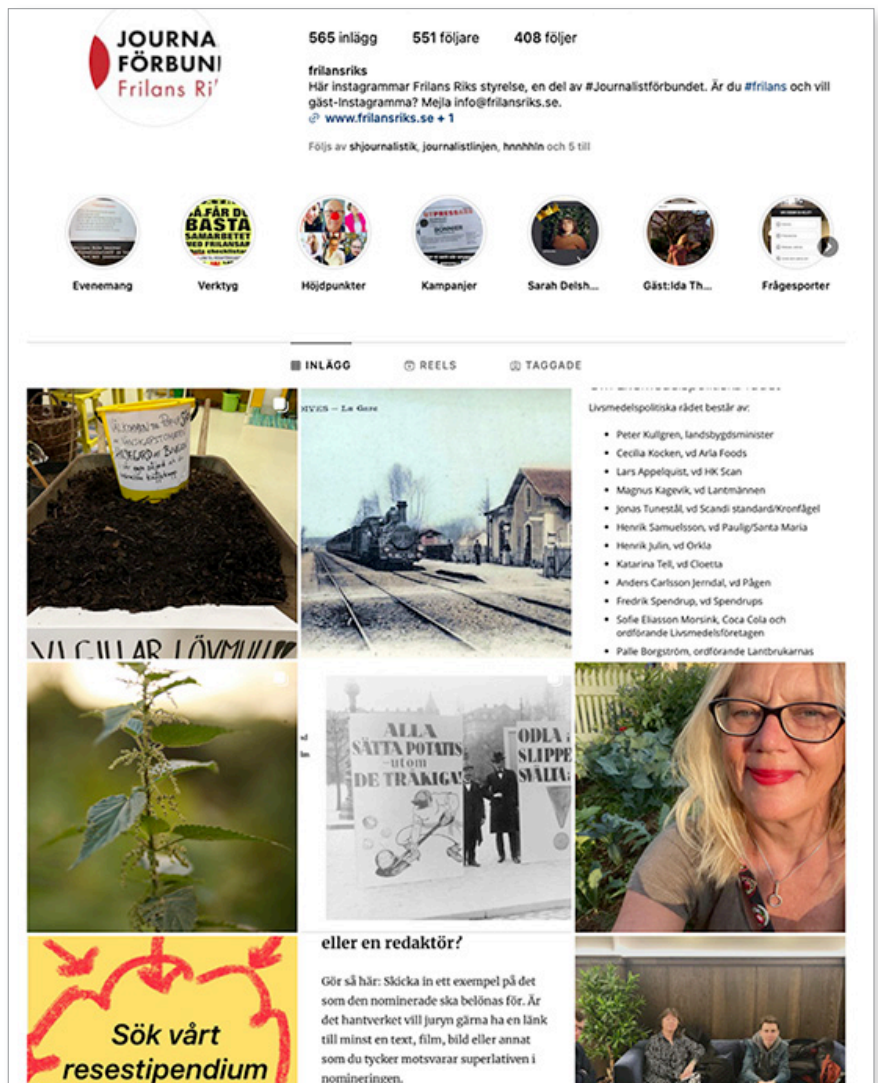
Abdullatif Haj Muhammad träffade också grundaren av den arabiskspråkiga "Alwan europe"-plattformen, som inte var medveten om de stipendier och kurser som frilansjournalister kan ta del av genom Journalistförbundet.

Vårt åtagande att vara en effektiv resurs för alla frilansjournalister i Sverige kommer att fortsätta, och vi kommer att göra allt för att stödja dem i deras arbete.

Medlemsmöten

● Sedan 2022 bjuder Frilans Riks in alla medlemmar till digitala lunchmedlemsmöten. Verksamhetsårets första möte ägde rum den 23 maj och gäst var **Annika Hamrud** som arbetar på Fojo med att föreläsa om hat och hot mot journalister. Hon talade särskilt om frilansars utsatta situation. Föredraget blev en längre version av det föredrag hon höll på årsmötet.

Den 26 september var samtalsämnet arvodeskampanjen och en analys som Frilans Riks styrelse gjort på uppmaning av årsmötet 2023.

Den 30 november gästades vi av **Kent Werne** som berättade om sin rapport om finansiering av frilansfackligt arbete (<https://www.sjf.se/aktuellt/202311/fackligt-arbete-frilansar-prioriteras-av-fs>).

På samtliga medlemsmöten deltog ett 20-tal medlemmar.

Frilans Riks styrelse rapporterade också om annat pågående arbete på mötena.

Digital kommunikation

● Fackliga nyheter och månadsbrev från Frilans Riks har precis som tidigare år regelbundet publicerats på vår hemsida frilansriks.se.

Vi kommunicerar även genom vårt konto på X (f d Twitter), Facebookgruppen Frilans Riks – Journalistförbundet och

Ovan: Frilans Riks finns på Instagram. Om du vill hålla i kontot en vecka så mejla info@frilansriks.se.

>>>

Instagram.

I februari 2024 hade vi 549 följare av kontot @frilansriks. Motsvarande siffra 2023 var 508.

På X har kontot @Frilansriks 797 följare (814 föregående år).

Antal medlemmar i Facebookgruppen Frilans Riks – Journalistförbundet var 1377 i februari 2024. Motsvarande siffra 2023 var 1343.

Instagramgäster: Under hösten efterlyste vi gäster på Frilans Riks Instagramkonto enligt samma princip som tidigare år. Två ledamöter, **Henrik Simonsen** och **Marja Beckman**, har under hösten gästade kontot. I november gästades kontot av **Ingmari Bergqvist** i Umeå. I mars gästade **Ulrika Flodin Furås** kontot.

Nordiska samarbetet

● **Henrik Simonsen** har varit Frilans Riks ledamot i den nordiska kommittén tillsammans med företrädare för de nordiska frilansfackliga organisationerna.

Kommittén har sammanträtt med korta möten en handfull gånger under verksamhetsåret. Ordförandeskapet roterar mellan medlemsländerna.

Under 2023 var Norge ordförande och anordnade i september nordiskt toppmöte och Nordic Freelance på Hardangervidda. Deltagandet från svenska frilansare var lågt. Den danska frilansorganisationen har däremot åter inträtt i samarbetet men det är oklart om Sverige eller Danmark kommer att ta över ordförandeskapet år 2025.

Frilans Riks styrelse har tidigare beslut på att inte anordna Nordic Freelance på grund av erfarenheter med höga kostnader och omotiverat stor arbetsinsats från styrelsens sida med tanke på övriga uppgifter som det åligger Frilans Riks gentemot medlemmarna.

Detta beslut kan komma att ändras om rätt förutsättningar infinner sig.

Frilansavtalet

● Delar av styrelsen har under hösten 2023 och vintern 2024 suttit i diskussioner med SJF Frilans, kansliet och BLF Fo-

tograferna om hur en eventuell förnyelse av Frilansavtalet (som tecknades 2014) ska ske eller om det kan finnas andra vägar att gå för att få till stånd avtal som innehåller bättre arvodesvillkor. Dessa diskussioner fortsätter under kommande verksamhetsår.

Frilansrekommendationen

● Frilansrekommendationen är riktmärket för frilansarvoden. Under 2023 räknades Frilansrekommendationen upp i två steg för att hamna i fas med kollektivavtalens värde. 1,1 procents höjning vid årsskiftet och sedan ytterligare 4,1 procent i juli.

1 januari 2024 höjdes frilansrekommendationen med 3,3 procent, vilket motsvarar anställdas ökning inklusive tillägg för flexpension.

Nästa ökning av Frilansrekommendationen sker först efter 31 mars 2025 när kollektivavtalen löper ut och nya avtal har tecknats.

Timbeloppet ligger nu på 1177 kronor.

Årets frilans 2023

● Till Årets frilans 2023 utsågs **Tora Villanueva Gran**. Hon fick priset för att hon är en skicklig journalist och företagare. Dessutom har hon generöst delat med sig av tips och idéer till andra frilansare genom en inspirerande kurs arrangerad av Frilans Syd 2022.

Årets redaktör 2023

● Årets redaktör 2023 blev **Robert Jonsson** som under 2022 skrev på ett

avtal mellan Journalistförbundet och LO Mediehus. Avtalet innebar bland annat att mediehusets redaktörer alltid ska utgå från frilansrekommendationen när de anlitar nya frilansare.

Att avtalet sedan skulle brytas på grund av konflikt om upphovsrätt med förbundet anade förstas ingen då.

Årets fulavtal 2023

● Årets fulavtal 2023 tilldelades Bonnier News Lifestylegruppen inom mediekoncernen Bonnier AB.

Utdrag ur juryns motivering:

"...enligt Bonnier News Lifestyle-gruppens hemsida har många höga förväntningar på våra varumärken. Vi också. Vårt mål är att överträffa förväntningarna och ständigt leverera lite till, lite djupare, lite roligare, lite bättre. Frilanskollektivet

har också höga förväntningar på Lifestylegruppen – en av de absolut största inköparna av frilansmaterial i text och bild – att de även till frilansmedarbetarna levererar lite till. Från den första januari i år är EU:s upphovsrättsdirektiv svensk lag. Det innebär att all vidareanvändning av text och bild fortsättningsvis ska ersättas skäligt. Detta till trots fick våra medlemmar så sent som i november 2022 av Bonnier News – som ingår i Bonnier News."

Gefverts resestipendium

● Försäkringsbolaget Gefvert donerade fem stipendier till Frilans Riks 2023. Dessa lottades på middagen efter årsmötet den 27 mars ut bland de medlemmar som ansökt.

Följande fyra stipendiater fick 4 000 kronor vardera i resestipendium:

Abdullatif Haj Mohammad, Björn Hellström, Joakim Karlsson och Fredrik Loberg.

Stipendiet i form av en veckas vistelse i Journaliststugan i Hemavan gick till **Lisa Beste.** ■ ■ ■

Ovan: Tora Villanueva Gran tar emot priset som Årets frilans under Frilans Riks årsmöte 2023. Priset delas ut av Mats Gefvert.

Uppföljning motioner från 2023

Om alkoholpolicy

●Angående föregående årsmötes motion om alkoholpolicy har styrelsen inte haft anledning att följa upp den ytterligare. 2023 års årsmötesbeslut gäller och Frilans Riks styrelse följer linjen att medlemmarnas pengar inte ska gå till alkoholkonsumtion.

Om Kris- och konflikt-hantering på förbundet

●Förbundsstyrelsen har tagit beslut om att arbeta med ett antal slutsatser från utredningen om finansiering av frilansfackligt arbete.

Detta arbete ska pågå under 2024 och där väntas förändringar av vår organisation. Frilans Riks styrelse inväntar detta arbete.

Om hybridmöteteknik

●Styrelsen har sammankallat en hybridmötesgrupp under verksamhetsåret för att utreda saken utifrån besluten på årsmötet 2023.

Gruppen har dragit slutsatsen att gemensamt inköp av utrustning för hybridmöten inte är en möjlig väg framåt. Det blir helt enkelt för stora hinder för att sektionerna ska få enkel tillgång till utrustningen.

Däremot vill gruppen att Frilans Riks styrelse delar med sig av det zoom-konto som vi har. Att det inte ännu genomförts beror på problem med det existerande abonnemanget. Så fort det går ut ska ett nytt abonnemang startas som möjliggör att abonnemanget kan disponeras av sektionerna. Arbetsgruppen ska också efter att ha tagit in erfarenheter från årsmötet göra en manual för mindre hybridmöten.

Om tidningen Journalisten och kollen

●Någon förfrågan från Journalisten om önskemål om önskad kunskap om Frilans Riks arbete och organisation har inte nåtts av styrelsen. ■ ■ ■

Bilder: Adobe stock

Alla motioner finns på sajten

För att se motionerna i sin helhet: se årsmöteshandlingarna till årsmötet 2023 samt årsmötesprotokollet 2023. Båda finns tillgängliga på frilansriks.se.

Verksamhetsberättelser sektionerna

Norra Norrlands frilanssektion

● Sektionen, Västerbotten och Norrbotten, hade vid årsskiftet 38 medlemmar, utspridda från Kiruna i norr till Umeå i söder, ett avstånd på över 60 mil. Av dessa medlemmar finns 21 i Umeå och 8 i Luleå samt Piteå. Avstånden har gjort det svårt att samlas kring aktiviteter.

Liksom tidigare har vi satsat på rekrytering av journaliststudenter samt ett utvecklat samarbete med Publicistklubben Norra Norrland.

Årsmöte genomfördes fysiskt i Umeå, samt digitalt, den 21 februari på kvällen. I samband med årsmötet gav frilansarna **Arne Müller**, **Anders Boström** samt **Anette Olofsson** intressanta inblickar i hur det är att ge ut böcker. Samtliga har författat flera utgivna böcker, men med ganska olika metoder och ekonomiska villkor.

I samarbete med PK Norra Norrland genomfördes lördagen den 22 april en seminariedag i Luleå.

Sektionens inslag blev den unga frilansaren **Mirja Lakso** från Piteå som engagerat berättade om sin något annorlunda väg in i branschen, med journalistpraktik i Kosovo, reportageresa till Nordkorea med mera.

Efter seminariet åts en gemensam middag.

Den traditionella informationskvällen för journaliststudenter genomfördes denna gång den 9 maj på Rex i Umeå, i samarbete med SJF och Frilans Riks, som också tog en del av kostnaderna. (Läs mer om kvällen under punkten Rekryteringsmöten i Frilans Riks verksamhetsberättelse.)

Tillsammans med PK Norra ett välbesökt journalistseminarium i Skellefteå lördagen den 18 november. Temat var säkerhetspolitik utifrån det alltmer spända läget efter Rysslands invasion i Ukraina.

DN:s mångårige försvarsreporter **Mikael Holmström** inledde med att peka på fem vanliga missuppfattningar/fel i medierapporteringen om säkerhetspolitik. Därefter gav SR:s beredskapsansvarige **Patrik Boström** en bild av SR:s roll i ett kris- eller krigsläge.

Överste **Lars Karlsson**, militärregion Nord, beskrev Natoinrådets betydelse för norra Sverige, varefter ett panelsam-

tal med representanter från SVT och VK diskuterade vad den nya säkerhetspolitiska situationen innebär för medierna och kompetensbehovet på redaktionerna.

Frilanssektionen avslutade seminariet med en utfrågning av **Bo Torbjörn Ek** som leder den framgångsrika SR-podden Gräns.

Seminariedagen avslutades med en gemensam middag.

Södra Norrlands frilanssektion

● Frilanssektionen har under året genomfört frilansluncher i syfte att skapa sociala nätverk mellan medlemmar. Julluncher har hållits en gång i Sundsvall, Gävle respektive Östersund.

Vid dessa diskuterades vilken inriktning på styrelsearbetet medlemmarna tycker att sektionen ska ha. Från flertalet medlemmar som deltog (16 st) framkom önskemål om att styrelsen ska arbeta med att ordna sammankomster för medlemmarna för att ge sociala mervärden.

Ordförandeskapet har varit delat mellan **Britt Mattsson** och **Mikael Lundh**. Kassör och registeransvarig har varit **Fredrik**

Fotot är från Norra Norrlands boksamtal vid årsmötet 2023. Från vänster frilansarna Arne Müller, Anette Olofsson och Anders Boström som alla gav ut böcker under året.

>>>

Mårtensson. Övriga ledamöter har varit **Robert Zetterquist, Mats Andersson, Abdullatif Haj Mohammad** och **Björn Lundbeck.**

Styrelsen har haft fem styrelsemöten. **Karin Kämsby** och **Olof Axelsson** har fungerat som valberedning.

Ombud på Frilans Riks årsmöte, som genomfördes som hybridmöte 22 april, var **Mikael Lundh, Britt Mattsson** och **Abdullatif Haj Mohammad.**

I början av 2023 hade sektionen 45 medlemmar plus 2 intressemedlemmar.

Antalet var vid årets slut 53 medlemmar.

Mellansveriges frilansjournalister

● 2023 var det första hela verksamhetsåret för sektionen Mellansveriges Frilansjournalister. Den nya styrelsen höll ett konstituerandesammanträde den 27 april 2023.

Ordföranderollen har delats av två personer, **Joakim Medin** och **Per Hansson**, medan **Monica Atterberg** varit kassör, **Tina Gardsten** och **Jenny M Karlsson** har varit ordinarie styrelseledamöter och **Matilda Nilsson** varit suppleant.

Sektionen planerade verksamhetsarbetet under våren och försommaren. I oktober arrangerades en offentlig föreläsning på Litteraturens hus i Uppsala med Journalistförbundets tidigare förhandlingschef **Johan Lif**, som talade om frilansjournalistikens uppkomst, villkor och utmaningar under den moderna historien. Föredraget filmades och sändes även digitalt.

I slutet av november bjöd sektionen in till jullunch för medlemmarna på Restaurang Borgen i Uppsala. Lunchen rabatterades för styrelsens ledamöter, som inte tagit ut något arvode i år.

I januari arrangerades två offentliga föreläsningar på Litteraturens hus i Uppsala som slogs samman med sektionens försenade rekryteringsträff. Bokaktuella **Ellinor Skagegård** talade om frilansvillkoren inom kulturjournalistik genom personliga anekdoter. Sektionen ordförande, bokaktuella **Joakim Medin** talade

om frilansvillkoren som resande utrikesreporter. Bägge föreläsningarna sändes digitalt och föreläsningen med Joakim Medin kan ses på sektionens webbsida.

Sektionen har under året åter fått igång sin webbsida www.msfr.se och delat information om aktiviteter både där och i sociala medier.

I slutet av februari 2024 hade sektionen 127 medlemmar.

Mälardalens frilansklubb

● Efter det extra årsmötet 2022, sammankallats efter en längre konflikt i styrelsen som delvis lamslog arbetet, har sektionen under 2023 haft en god samhörighet och energi att genomföra allt fler aktiviteter till nytta för medlemmarna.

Efter den granskning av sektionens ekonomi som förbundet lät göra 2022 har sektionen under året prioriterat att hålla ned kostnaderna för arrangemang och styrelsearbete.

Den 1 januari 2023 hade sektionen 750 medlemmar, och 31 december 2023 hade den 719 stycken.

Det ska jämföras med 930 medlemmar den 1 januari 2022 och 937 ett år tidigare.

Ovan: Förbundets tidigare förhandlingschef Johan Lif talade på en offentlig föreläsning arrangerad av Mellansveriges frilanssektion.

Under 2023 överfördes 112 medlemmar till nybildade sektionen Mellansveriges frilansjournalister.

Den 23 maj bjöd sektionen in till medlemsträff på temat "Vägen framåt i pensionsdjungeln". Medlemmen **Rickard Jakbo**, föreläste om vad som är bra att tänka på gällande pensionssparande som egenföretagare.

Den 14 juni ordnade sektionen ett medlemsmingel på Duvel intill förbundets gamla lokaler. Det bjöds på alkoholfri dryck, men medlemmarna kunde betala andra alternativ ur egen ficka. Minglet avslutades med en frågesport med dagens datum som tema och tre böcker som pris.

Den 12 september kom Journalistförbundets ordförande **Ulrika Hyllert** som gäst till första frukostmötet på konditori Bananza på Södermalm. Hon pratade om hur förbundet arbetar för frilansar och vad man vill göra för oss.

Den 14 september ordnade Act Svenska kyrkan och Diakoni ett frukostseminarium för journalister om förändringen av svensk biståndspolitik, där sektionen stod som medarrangör. Syftet var att ge journalister mer kunskaper för att granska det svenska biståndet.

Den 17 oktober anordnade sektionen, Frilans Riks och förbundet en frilans-AW med **Anders Rydell** och **Jesper Huor**. (Läs mer om kvällen under punkten Rekryteringsmöten i Frilans Riks verksamhetsberättelse.)

Västra Frilans

● I december 2023 var Västra Frilans medlemsantal 193. 4 medlemmar har trätt ut under året.

Vid Frilans Riks årsmöte 2023 deltog ombuden **Maria Bard**, **Terje Carlsson**, **Nana Eshelmann Håkansson**, **Urban Hamid** och **Maria Hymne Ramnehill**. **Katarina Arvidson** valdes in som ny ledamot i styrelsen för Frilans Riks och **Madeleine Jostedt Ulrici** valdes in som ny suppleant.

Årsmötet präglades av en hätsk stämning, med tyngdpunkt på Västra Frilanssektionen.

Styrelsen höll konstituerande styrelsemöte fredagen den 24 februari 2023. **Madeleine Jostedt Ulrici** hade vid årsmötet valts till ordförande för styrelsen, **Marcus Haraldsson** valdes till vice ordförande,

Madeleine Johansson till ledamot och **Dennis Franco** till kassör med **Marcus Haraldsson** som vice kassör.

Mötet beslutade att rollen som sekreterare ska rotera.

Styrelsemöte har ägt rum en gång i månaden med undantag för sommarperioden juni-augusti.

I mars månad förmedlas en sedan tidigare framlagd avsikt från kansliet och Frilans Riks att anordna en tillställning för olika typer av journalister i Göteborg, dvs allt ifrån anställda och vikarier till studenter och frilansar. Under namnet Rekryteringsträffen planeras eventet i samarbete med JMG och Västra Frilans till 18 april på Zamenhof i Göteborg. (Läs mer om kvällen under punkten Rekryteringsmöten i Frilans Riks verksamhetsberättelse.)

Alla styrelsemedlemmar har ägt administrativ behörighet till föreningens sociala kanaler och plattformar.

Styrelsen informerar medlemmar via nyhetsbrev och genom Facebookgruppen Västra Frilans.

En vandring längs Gotaleden planeras 2 juni 2023 men då få anmälningar kommit in beslutas att skjuta upp den.

Vid tre tillfällen har det bjudits in till After Work på FOLK i Göteborg. Vid varje tillfälle dök dock bara 1-2 medlemmar upp.

18-19 oktober deltar styrelsen i Journalistförbundets frilansfackliga utbildning i Stockholm.

Den 20 oktober hålls en planeringsdag i Stockholm.

I november adjungerades **Katarina Arvidson** in i Styrelsen. I december adjungerades också **Enes Mehmedagic** in i styrelsen.

Frilans Syd

● Under mandatperioden har styrelsen sett ut som följer:

Björn Hellström - ordförande, **Tindra Englund** - kassör, **Paulina Witte** - sekreterare, **Ali Alabdallah** - ledamot, **Anna-Stina Stenbäck** - ledamot, (avgick under perioden av personliga skäl).

Under perioden mars 2023-februari

Frilans Riks är en av de största klubbarna i Journalistförbundet med strax under 1500 medlemmar.

Frilans Riks består i sin tur av sju regionala sektioner. Från norr till söder är dessa:

- Norra Norrland
- Södra Norrland
- Värmland
- Mellansveriges frilansjournalister
- Mälardalens frilanssektion
- Västra Frilans
- Frilans Syd

>>>

2024 har det hållits åtta styrelsemöten.

Frilans Syd deltog vid Frilans Riks årsmöte med fem ombud: **Anna-Stina Stenbeck, Paulina Witte, Fredrik Loberg, Carolina Söderholm** samt **Björn Hellström** (som valdes in Riksstyrelsen).

Under året fortsatte Frilans Syd-talk-satsningen med nummer 9, 10 och 11 i ordningen, alla digitalt via zoom som tidigare. Ämnena var "Energi", "Pengar" samt "Din värsta frilanshistoria".

Totalt har nu över 50 av Frilans Syds medlemmar talat på minst ett Frilans Syd-talk.

Den 24 maj hölls i samarbete med Frilans Riks ett medlemsrekryteringsmöte på Malmö Universitet. (Läs mer om kvällen under punkten Rekryteringsmöten i Frilans Riks verksamhetsberättelse.)

I oktober och november anordnade Frilans Syd en kurs i arabisk kultur för journalister.

Kursledare var styrelseledamoten i

Frilans Syd, **Ali Alabdallah**, som under två träffar – en i studieförbundets Bildas lokaler i Malmö och en på distans digitalt – tipsade om bra saker att veta om arabisk kultur, bland annat för att förhindra onödiga kulturkrockar i arbetet. Medlemmar gick gratis, icke-medlemmar betalade 650 kr. Totalt deltog 11 personer.

Frilans Syd försökte vid två tillfällen anordna träffar i de nordöstra delarna av medlemsområdet. Vid en After Work i Kalmar i december kom två personer. Till grillkvällen på Öland i juli anmälde sig tyvärr ingen alls.

Vid styrelseårets start i mars 2023 var medlemsantalet cirka 280 medlemmar samt 8 stödmedlemmar. I februari 2024 var medlemsantalet 265 medlemmar samt 8 stödmedlemmar.

I mars 2024 hade medlemmar boende i Jönköpings län, som tidigare varit medlemmar av nedlagda Östergötlands-sektionen, flyttats över till Frilans Syd och medlemsantalet var då 281 samt 8 stödmedlemmar. ■ ■ ■

Ovan: Ali Alabdallah, frilansjournalist från Syrien och nu medlem i Frilans Syds styrelse, håller en kurs om den arabiska kulturen för journalister.

Årsbokslut

Frilans Riks

802010-4751

Styrelsen för Frilans Riks får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SIDA
- Resultaträkning	16
- Balansräkning	17
- Noter	18
- Underskrifter	18

Frilans Riks
802010-4751

RESULTATRÄKNING

1

	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		
Nettoomsättning	851 948	910 975
Övriga rörelseintäkter	4 000	6 164
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	855 948	917 139
Rörelsekostnader		
Övriga externa kostnader	-285 941	-265 964
Personalkostnader	-652 868	-731 863
Summa rörelsekostnader	-938 809	-997 827
Rörelseresultat	-82 861	-80 688
Finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	52	-
Räntekostnader och liknande resultatposter	-80	-646
Summa finansiella poster	-28	-646
Resultat efter finansiella poster	-82 889	-81 334
Resultat före skatt	-82 889	-81 334
Årets resultat	-82 889	-81 334

Frilans Riks
802010-4751

BALANSRÄKNING

1

	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar		
<i>Kortfristiga fordringar</i>		
Övriga fordringar	930	30
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	35 575	38 975
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>	<i>36 505</i>	<i>39 005</i>
<i>Kassa och bank</i>		
Kassa och bank	306 331	435 478
<i>Summa kassa och bank</i>	<i>306 331</i>	<i>435 478</i>
Summa omsättningstillgångar	342 836	474 483
SUMMA TILLGÅNGAR	342 836	474 483
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Eget kapital vid räkenskapsårets början	253 411	334 745
Årets resultat	-82 889	-81 334
Eget kapital vid räkenskapsårets slut	170 522	253 411
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	6 672	1 919
Övriga skulder	16 150	26 816
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	149 492	192 337
Summa kortfristiga skulder	172 314	221 072
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	342 836	474 483

Frilans Riks
802010-4751

UPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisningsprinciper

Enligt BFNAR 2017:3

Årsbokslutet är upprättat enligt Bokföringslagen och BFNAR 2017:3, Årsbokslut.

Not 2 Rapport om årsbokslutet

Rapport om årsbokslutet enligt Rex - Svensk standard för redovisningsuppdrag har upprättats av Srf Auktoriserad Redovisningskonsult:

UNDERSKRIFTER

Stockholm 2024-04-08

Henrik Simonsen

Marja Beckman

Björn Hellström

Abudallatif Haj Mohammad

Therese Quennerstedt

Katarina Arvidsson

Motioner 2024 (1/3)

Fysiskt presskort

1 Journalistförbundet har nyligen infört ett digitalt presskort. På några års sikt kommer det digitala presskortet helt ersätta dagens fysiska presskort, enligt Journalistförbundet.

I en debattartikel i Journalisten 15/2-24 krävde företrädare för Dagspressdistriktet, Stockholms nya journalistförening, att medlemmar i Journalistförbundet ska ha möjlighet att få ett fysiskt presskort.

I debattartikeln uppmärksammas att en reporter nyligen inte släpptes in på UD med sitt digitala presskort.

Men än värre är det för reportrar som jobbar utomlands. Journalistförbundet hänvisar medlemmar att köpa presskort från IFJ, International Federation of Journalists, men enligt debattartikeln är det inte tillräckligt – och det väcks frågetecknen kring om det alltid går att få IFJ:s kort för arbetsresor till konfliktzoner.

Vi har också erfarenhet av att handläggningstiden kan vara oväntat lång för att få IFJ:s kort.

Det väcker också oro kring hur man som utrikesjournalist ska använda sin mobiltelefon på ett säkert sätt så att inte uppgifter kommer i fel händer.

Det har med källskydd och säkerhet att göra. I vissa länder är det direkt riskabelt att lämna ifrån sig sin telefon.

Vid en längre kontroll av presskortet skulle telefonen möjligtvis också behöva vara i ett upplåst läge, utan skärmlås, vilket skapar ännu större risker.

Vi yrkar därför:

- att Frilans Riks ska verka för att Journalistförbundet så långt som möjligt fortsätter att producera fysiska presskort
- att Frilans Riks uppdrar till Förbundsstyrelsen att utreda hur frilansare som arbetar utomlands skulle påverkas om det fysiska presskortet togs bort

*Styrelsen för Mellansveriges
Frilansjournalister*

Frilans Riks styrelses yttrande:

- Vi föreslår att årsmötet godkänner motionens båda att-satser.

Fysiskt presskort

2 Gör det möjligt för den som vill ha ett fysiskt presskort att få det, fortsättningsvis.

Beslutet att avskaffa de fysiska presskorterna är illa underbyggt och pådyvlat medlemmarna i en odemokratisk ordning.

I allt, instämmer jag i den kritik som framförts på Journalistens sida om avskaffandet av det fysiska presskortet.

Leverantörsfrågan måste gå att lösa – om viljan finns.

App-bolaget Freja har heller inte en sund ekonomi med en lång historik av förlustår. En "app" ger heller inte ett trovärdigt intryck och är lätt att förfalska i dessa "AI-tider".

Frilansklubben i Värmland

Frilans Riks styrelses yttrande:

- Vi föreslår att årsmötet finner motionen besvarad i och med godkännandet av motion 1.

Frilans Riks protokoll

3 Sedan 2023 bedriver Frilans Riks ett föredömligt arbete för en ökad transparens i den så kallade arbetsgruppen Transparensgruppen.

Enligt Frilans Riks startade Transparensgruppen "efter Frilans Riks årsmöte 27 mars 2023 efter ett turbulent år inom Frilans Riks." "Flera medlemmar ansåg under årsmötet att information om vad striden handlade om var bristfällig och efterlyste ökad transparens. Därför bildades denna grupp."

Men trots denna insats för ökad transparens har Frilans Riks valt att inte löpande lägga ut sina styrelseprotokoll på hemsidan. I stället uppmanas de som önskar protokoll att mejla till info@frilansriks.se "om ni vill läsa protokoll från våra styrelsemöten. Räkna med att det tar ett par dagar att få svar."

Men som frågeställare är det lite svårt att veta exakt vilket protokoll man kan tänkas önska sig, och lite omständligt att skriva in och fråga. Om det av något skäl inte är möjligt att lägga ut protokollen

Motioner 2024 (2/3)

>>>

på hemsidan så kan det vara en idé att åtminstone lägga ut kallelserna. Då får medlemmarna någon form av underlag till vad som diskuteras på styrelsemötena.

Vi yrkar därför:

- att Frilans Riks löpande lägger ut styrelseprotokoll på hemsidan
- att Frilans Riks löpande lägger ut kallelserna till styrelsemötena på hemsidan

*Styrelsen för Mellansveriges
Frilansjournalister*

Frilans Riks styrelses yttrande:

• Frilans Riks styrelses kallelser och protokoll är inte en angelägenhet för allmänheten. Protokollen kan till exempel innehålla personuppgifter, hur vi ska agera i fackliga förhandlingar och andra känsliga uppgifter.

Sedan flera år finns inte längre möjlighet att bakom medlemsinlogg hos SJF lägga upp protokoll. Frilans Riks har inte heller på egen hand någon sådan möjlighet.

Frilans Riks yrkar därför att årsmötet 2024 beslutar att styrelsen löpande skickar protokoll från styrelsemöten till sektionernas ordförande och att medlemmars nuvarande möjlighet till att läsa protokoll kvarstår samt att i övrigt anse motionen besvarad.

Mediestödet

4 Den nya mediestödsförordningen gäller från årsskiftet och i början av året kunde tidningar och dagspress för första gången söka det nya mediestödet. Föreskrifterna för att söka det nya stödet kom först efter årsskiftet, men redan tidigare förändrade många stora mediehus sin produktion för att anpassa sig till de nya reglerna.

Upsala Nya Tidning valde att säga upp avtalen med sina krönikörer på Kulturren, vars texter tidigare delats i flera av NTM-koncernens övriga titlar. Detta eftersom UNT inte ville riskera att förlora mediestöd på grund av att tidningen inte hade tillräckligt med unikt material. Ett

av kraven i det nya mediestödet är att 45 procent av tidningens innehåll ska vara "egenproducerat redaktionellt innehåll".

5 december 2023 påtalade Journalistförbundets ordförande Ulrika Hyllert riskerna med det nya mediestödet på förbundets sajt:

"(...) vi ser en risk för att de större aktörerna som är beroende av mediestöd skär mer på frilansbudgetarna" sade Ulrika Hyllert då.

I ovanstående fall var det precis vad som hände.

Mediestödet ska följas upp årligen och utvärderas efter tre år.

Vi yrkar därför:

- att Frilans Riks i samverkan med Förbundsstyrelsen och Förbundskansliet, ska följa upp hur det nya mediestödet påverkar frilansares situation och ekonomi
- att Frilans Riks, i samverkan med Förbundsstyrelsen, ska verka för att väcka opinion kring hur det nya mediestödet påverkar frilansares situation och ekonomi

*Styrelsen för Mellansveriges
Frilansjournalister*

Frilans Riks styrelses yttrande:

• att årsmötet 2024 säger ja till motionens båda att-satser.

Produktionsbolagens frilansarvoden

5 Allt fler fackförbund, branschorganisationer och även förlag anlitar numera en contentbyrå/ett produktionsbolag för att producera sin tidning, i stället för att själva ha en redaktion.

Många byråer betalar oss frilansar långt under frilansrekommendationen.

Enligt Journalistförbundets frilansstrategi ska sektionerna och riksklubben Frilans Riks bland annat fånga upp arbetsmiljöfrågor liksom oskäligen avtal för arvoden.

Eftersom flera av beställarna är fackförbund, myndigheter eller andra organisationer som är måna om att göra rätt för sig, skulle man från fackligt håll med fördel kunna försöka påverka både de ursprungliga uppdragsgivarna (upplysa om vilka låga arvoden vi får) och contentbyråerna (att de ska följa frilansrekommendationen).

Motioner 2024 (3/3)

Vi yrkar därför på:

- att Frilans Riks arbetar för att höja contentbyråernas arvoden till frilansar.

Mälardalens frilanssektion

Frilans Riks styrelses yttrande:

- Vi föreslår att årsmötet 2024 godkänner motionen.

Journalistförbundets policy och arbete för tillgänglighet

6 I Sverige har 36% av befolkningen någon form av funktionsnedsättning. Journalistkåren och frilansar är inga undantag. En funktionsnedsättning kan vara nedsättning i den psykiska, fysiska eller intellektuella funktionsförmågan, och är medfödd, förvärvad, tillfällig eller bestående. Vanligast är funktionsnedsättningar som inte syns.

Svensk lag ställer krav på tillgänglighet och förbjuder diskriminering av personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. I Sverige har vi även ratificerat FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där rätten till arbete lyfts.

Därigenom ska vi bland annat "säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan utöva sina arbetsrättsliga och fackliga rättigheter på lika villkor som andra".

Det innebär att vi som fackförbund också bör arbeta för inkludering av våra medlemmar med funktionsnedsättning. I dag finns inga tydliga riktlinjer eller policys för hur arrangemang ska gå till för att alla ska kunna delta på lika villkor som andra. Det framgår inte heller hur information som skickas ut, syns på hemsidan eller i sociala medier ska utformas för att vara tillgänglig.

Vi yrkar på:

- att Frilans Riks tar frågan om en förbundsgemensam policy för tillgänglighet till Förbundsstyrelsen.

Mälardalens frilanssektion

Frilans Riks styrelses yttrande:

- Vi föreslår att årsmötet 2024 godkänner motionen.

Stadgeändringar

7 Det är viktigt för Frilans Riks såväl som för andra föreningar att verksamheten kan bedrivas utan tvetydigheter om regler. Verksamheten ska också kunna tas över av nya förtroendevalda utan problem.

Stadgarna är föreningens regelverk och dessa behöver vara uppdaterade i enlighet med verksamheten.

Frilans Riks styrelse har upptäckt några ställen i stadgarna där justeringar är nödvändiga:

§ 1 Uppgift

Tillägg: Frilans Riks huvudfrågor är arvodet, upphovsrätt och rekrytering
Förändring fjärde punkten: "att stimulera till och anordna vidareutbildning och fackliga studier"

Ny § 7 Valbarhet

Förändring: till förtroendeuppdrag inom Frilans Riks kan väljas medlemmar i Frilans Riks eller frilansande studentmedlemmar eller frilansande seniorer

§ 6 Styrelsen

Ändring: eventuellt en suppleant
Tillägg: Det arbete som ledamöter i styrelsen utför ska vara på uppdrag från styrelsen efter beslut i styrelsen

§ 5 Beslut och omröstning

Förändring: föra in antalet ombud respektive sektion får ha på årsmötet.

Tillägg: Sektionerna väljer ombud som har rösträtt vid årsmöten. Antalet ombud fördelas enligt följande:

- Ett (1) ombud för klubbar upp till 15 medlemmar;
 - Två (2) ombud för klubbar upp till och med 30 medlemmar;
 - Tre (3) ombud för klubbar upp till och med 60 medlemmar;
 - Fyra (4) ombud för klubbar upp till och med 120 medlemmar;
 - Fem (5) för klubbar med mer än 120 medlemmar samt
- Ytterligare ett (1) ombud för varje påbörjat 100-tal medlemmar utöver 400

Vi yrkar på:

- att årsmötet 2024 godkänner dessa stadgeförändringar

Frilans Riks styrelse

Stadgarna finns sist i handlingarna

§ Frilans Riks nuvarande stadgar hittar du sist här i årsmöteshandlingarna. Stadgarna ändrades senast efter årsmötet 2023 och nu föreslås en rad mindre stadgeförändringar.

Styrelsens verksamhetsplan 2024

Inledning

● Vi tror på facket som en plattform för att engagera sig och tillsammans med andra utbyta erfarenheter och agera för bättre villkor, inte bara som en serviceorganisation. Styrelsen bevakar också frilansarnas och sektionernas intressen tillsammans med Journalistförbundet Frilans. Styrelsens uppgift är även att samordna frilanssektionernas samarbete och stötta deras ansträngningar att bevaka frilansmedlemmarnas intressen, liksom att enligt Frilansstrategin och tillsammans med sektionerna arbeta direkt för enskilda medlemmar.

För att kunna kraftsamla och åstadkomma resultat gör Frilans Riks styrelse en prioritering av arbetsuppgifterna utifrån vad som bäst samordnas på nationell nivå. Arbetet görs sedan i samarbete med kansliet och genom bland annat lobby- och kampanjarbete liksom befintliga nätverk.

Under verksamhetsåret 2024–2025 prioriterar styrelsen arvoden, upphovsrätt och organisering.

Arvoden

● Frilanskalkylatorn och Frilansrekommendationen finns på förbundets hemsida för att beräkna arvoden för frilansuppdrag. Frilans Riks undersöker möjligheterna för kollektiva arvodesavtal med kalkylatorn och rekommendationen som grund, antingen som en del av ett arbetsrättsligt kollektivavtal eller som grund i ett lokalt kollektivt avtal.

Frilans Riks fortsätter arbetet med att, tillsammans med förbundets ansvariga, försöka förnya Frilansavtalet.

Frilans Riks fortsätter arbetet med att genom Frilansstrategin hitta bästa möjliga struktur för ett samordnat strategiskt arbete där arbetsplatsklubbar, kansli och fackligt förtroendevalda frilansar med flera arbetar gemensamt med arvodesfrågan.

Organisering

● Frilans Riks kommer under verksamhetsåret att arbeta tillsammans med Journalistförbundets kansli liksom de två övriga föreningarna för egenföretagare i

The screenshot shows the 'Frilanskalkylatorn' website. The main heading is 'Frilanskalkylatorn Räkna ut ditt arvode här'. Below this, there is a brief explanation: 'Frilanskalkylatorn gör det enklare för dig att räkna ut ditt arvode. Genom att skriva in dina kostnader, sociala avgifter, pensionsparande, semester med mera, räknar Frilanskalkylatorn ut ditt arvode så att du kan täcka dina kostnader och ta ut en lön som motsvarar vad en anställd journalist tjänar.' There are two radio buttons for calculation: 'Jag vill ange önskad månadslön och räkna fram dag-/timarvode' (selected) and 'Jag vill ange dag-/timarvode och räkna fram månadslön'. Below this is a field for 'Önskad månadslön:' with a value of '0' and a unit selector 'kr/år'. A 'Visa info' button is also visible.

förbundet (BLF Fotograferna och Medietextarna) för att komma med konkreta förslag baserade på en utredning om finansiering av frilansfackligt arbete som slutfördes under hösten 2023. Frilans Riks utgångspunkt är att värna frilansmedlemmarnas intressen i största möjliga mån.

Upphovsrätt

● Upphovsrätten har blivit allt viktigare att försvara på grund av oskäliga avtal som mediehus använder sig av för att få rätten till upphovsrätten utan att behöva betala för den. Upphovsrättsfrågan bevakas utifrån Frilansstrategin. Med EU:s DSM-direktiv implementerat i svensk lagstiftning från den 1 januari 2023 är fulavtal nu i teorin omöjliga. Men vi väntar ännu på en rättslig prövning av vad lagstiftningens "skälig ersättning" för vidareanvändning innebär i praktiken. Frilans Riks bevakar detta liksom vilka motåtgärder som uppdragsgivarna sätter in för att kringgå DSM-direktivet.

Kontakter med förbundets ledning och kansli

● Frilans Riks eftersträvar ett nära samarbete med kansliet och förbundsstyrelsens ledamöter. Till Frilans Riks styrelsemöten bjuds Journalistförbundet Frilans in för avstämning av aktuella frilansfrågor. Frilansstrategin ska tillsammans med kansliet regelbundet ses över och uppdateras.

Till vänster: Frilanskalkylatorn kan hjälpa till att räkna ut vad du ska begära för ett jobb. sjf.se/frilanskalkylatorn

Ovan: Den berömda hundralappen. Hit går pengarna för varje intjänad hundralapp i arvode. Det frilansen ska leva på, nettolönen, ligger i genomsnitt på omkring 38 kronor per intjänade 100 kronor.

Grafik: Björn Hellström

Frilanssektionerna

●Samarbete med, och samordning av, sektionernas intressen är en central fråga för Frilans Riks. Varje sektion har en kontaktperson i Frilans Riks styrelse som om möjligt gör ett besök hos sektionen under verksamhetsåret.

Mindre sektioner får ett årligt bidrag från Frilans Riks på 10 000 kronor. I mån av ekonomiskt utrymme kan sektioner vid behov och utifrån antagna riktlinjer ansöka om sektionsbidrag. I samband med årsmötet kallar Frilans Riks till en sektionskontaktträff.

Sociala medier och andra informationskanaler

●Frilans Riks administrerar mejllistor, Facebookgruppen Frilans Riks - Journalistförbundet, ett Instagramkonto och ett X-konto (f d Twitter) för att ge medlemmarna möjlighet till diskussion, utbyte och organisering. Sektionerna kan annon-

sera sina arrangemang på såväl Frilans Riks hemsida, frilansriks.se, som på våra sociala plattformar.

Kongress 2025

●Under 2025 års första månader håller SJF kongress. Frilans Riks tänker under verksamhetsåret fram till dess liksom på kongressen verka för att frilansmedlemmarnas intressen tas till vara.

Internationellt

●Frilans Riks ingår i Nordiska kommittén där vi en handfull gånger årligen, främst via länk, träffar frilanskollegor från de nordiska journalistförbunden. **Gunilla Kracht** har av förbundsstyrelsen utsetts till att representera förbundet vid möten i FREG, Freelance Rights Expert Group, frilansgrenen inom European Federation of Journalists (EFJ). Gunilla är ordinarie ledamot, **Gert Lundstedt** är suppleant. EFJ är den största journalistorganisationen i Europa. ■ ■ ■

Underskott 2023

● Frilans Riks fick 2023 ett underskott på 82 889 kronor. Anledningen till detta är den höga kostnaden för förra årets årsmöte.

Årsmötet kostade drygt 287 000 kronor. Budgeten för årsmötet var satt till 175 000 kronor, alltså drygt 110 000 kronor mindre än det kostade.

Anledningen till de höga kostnaderna är enligt **Hasse Hedström**, kassör vid detta tillfälle, ökade kostnader för lokal som inkluderade personal och teknik för hybridmöte. Dessutom var intresset för mötet större och det kom många fler än det brukar på ett årsmöte.

Den dåvarande styrelsen tog även in extern hjälp för att göra årsberättelsen.

En ytterligare kostnad var att styrelsen hade både en årsmötesgrupp samt en hybridmötesgrupp som arbetade med

årsmötet och ansvarade för varsitt område, vilket kostade något mer i mötestid än tidigare.

Frilans Riks hade även en ökad kostnad för valberedning, då det var många tidigare styrelsemedlemmar som slutade.

Sedan fick Frilans Riks ta en tråkig kostnad under kvällens middag. Då några av gästerna tog springnota och struntade i att betala sin alkohol, fick Frilans riks stå för den kostnaden.

Frilans riks åtgärder

● Vi har till detta årsmöte minskat lokalens storlek, tar inte in någon externt, minskat kostnaden för middagen och bjuder i år på en buffé och alla som köper alkohol kommer att få betala sin dryck vid beställningen. ■ ■ ■

Förslag klubbavgift

● Styrelsen föreslår oförändrad klubbavgift, 25 kronor per medlem och månad.

Förslag arvoden

● Styrelsen föreslår oförändrat timarvode på 275 kronor A-skatt för styrelsemöten, samt 300 kronor för övrigt arbete.

Budgetförslag 2024

Kostnadsställen	Budget 2023	Utfall 2023	Budget 2024
100 Styrelsemöten	210 000	192 979	92 000
101 Resa, boende och förtäring		34 442	118 000
200 Administration	70 000	103 815	60 000
201 Redovisningstjänster		30 388	35 000
300 Sektioner/sektionskontakter	70 000	39 131	30 000
301 Sektionsbidrag		20 000	40 000
400 Styrelsekommunikation	50 000	38 832	40 000
401 Transparensgruppen		690	0
500 Information	50 000	39 507	30 000
501 Medlemsmötesgruppen/medlemsmöten		4 045	16 000
502 Kontaktperson med Sjf Frilans		0	5 000
600 Årsmöte	175 000	295 145	160 000
601 Årsmötesgruppen		4 534	35 000
602 Hybridmötesgruppen		2 661	5 000
700 Nordiskt samarbete	15 000	12 504	5 000
800 Solidaritetsarbete	10 000	7 195	10 000
900 Upphovsrätt	50 000	5 321	15 000
901 Upphovsrättsgruppen		690	15 000
1000 Rekryteringsgruppen	50 000	16 163	25 000
1001 Rekryteringskampanjen		8 660	10 000
1100 Övrigt	20 000	18 824	8 800
1200 Arvode/vilkor	100 000	50 499	15 000
1201 Arvodesgruppen		9 068	50 000
1202 Inkluderings- och jämställdhetsgr.		3 548	25 000
1203 BLF/PFK- samarbetsgrupp		0	5 000
14 Servicebolaget		197	0
	870 000	938 838	849 800

Ny kontoplan

Då underkonton tillkom först i oktober ligger alla kostnader de första nio månaderna under huvudkontot. De tre sista månaderna ligger kostnaderna fördelade även under underkonton.

Intäkter

	2023	2024
Medlemsavgifter	441 950	439 800
Verksamhetsbidrag	410 000	410 000
Övriga insättningar	4 000	
Summa	855 950	
Kostnader	938 838	849 800
Underskott	-82 889	0

Medlemsintäkterna bygger på 1 466 medlemmar som betalar 300 kr per år.

Valberedningens förslag

Valberedningens förslag till styrelse för Frilans Riks 2024

Ordförande:

Henrik Simonsen, Hult, omval.

Kassör:

Therese Quennerstedt, Uppsala, omval.

Fyra ordinarie styrelseledamöter:

Beata Hansson, Stockholm, nyval.

Björn Hellström, Malmö, omval.

Katarina Arvidson, Göteborg, omval.

Abdullatif Haj Mohammad, Sundsvall, omval.

Revisor: Ordinarie, vakant.

Revisor: Ersättare, Sonja Björklund, Oviken, nyval.

Valberedningen 2024. 03.27

Hasse Hedström, sammankallande

Karin Kämsby

Cassandra Solback

Styrelsen (2024-03-31)

Henrik Simonsen

Marja Beckman

Björn Hellström

Abudallatif Haj Mohammad

Therese Quennerstedt

Katarina Arvidsson

Bilaga – stadgarna (1/3)

Frilans Riks stadgar antagna vid årsmötet 2023

§ 1 Uppgift

Klubben har till uppgift

- att verka för största möjliga anslutning till förbundet
- att företräda medlemmarna i kontakter med motparten, vid förhandlingar och uppgörelser enligt förbundsstadgarnas bestämmelser, samt i övrigt biträda medlemmarna i fackliga angelägenheter
- att stimulera till och anordna fackliga studier
- att verka för facklig medvetenhet
- att verka för en god yrkesetik, samt
- att i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen i enlighet med Journalistförbundets stadgar.

§ 2 Verksamhetsområde och medlemskap

Klubben är en underavdelning inom Svenska Journalistförbundet. Samtliga medlemmar i förbundet, som finns inom klubbens verksamhetsområde, utom direktmedlemmar enligt § 4 i förbundsstadgarna, är automatiskt medlemmar i klubben. Medlem i annan klubb kan tillhöra klubben som intressemedlem.

§ 3 Avgifter

Årsmötet beslutar om de avgifter som ska utgå till klubben. Årsmötet ska fastställa från och med vilken tidpunkt klubbavgiften ska gälla.

§ 4 Sammanträden

Klubben håller årsmötet före april månads utgång, kallelse ska utgå minst 14 dagar före årsmötet.

I övrigt hålls sammanträden på kallelse av styrelsen eller då minst en fjärdedel av medlemmarna skriftligt hos styrelsen begär detta. I sistnämnda fall ska styrelsen kalla till sammanträde, som ska hållas inom 14 dagar efter det att framställningen ingetts. Till sammanträde i övriga fall ska styrelsen utfärda kallelse senast 14 dagar i förväg.

Frågor som önskas behandlade vid klubbssammanträde ska anmälas till styrelsen senast tio dagar före sammanträdet.

Eventuella handlingar ska vara utsända senast tre dagar före sammanträdet.

För behandling av och beslut i frågor som ej upptagits i kallelsen eller i handlingarna till sammanträdet fordras två tredjedelars majoritet. FS ledamöter samt anställda funktionärer har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt.

Vid årsmötet ska – förutom övriga ärenden – följande upptas till behandling:

- val av ordförande, sekreterare och justeringsmän för sammanträdet,

Bilaga – stadgarna (2/3)

- styrelsens berättelse för föregående verksamhetsår,
- revisorernas berättelse,
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen,
- bestämmande av klubbavgift,
- fastställande av arvoden,
- val av ordförande,
- val av övriga styrelseledamöter jämte suppleanter,
- val av revisorer jämte suppleanter,
- val av valnämnd (kan även väljas vid annat klubbmöte).

När årsmöte hållits och sådan vakans uppstår i styrelsen att dess arbete omöjliggörs, kan extra årsmöte inkallas för att förrätta fyllnadsval. Kallelse till extra årsmöte sker som till ordinarie årsmöte.

§ 5 Beslut och omröstning

Klubben är beslutsmässig när kallelse till sammanträde skett enligt bestämmelserna i § 4. Beslut vid sammanträdet fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening mötesordföranden biträder. Vid val ska dock lotten avgöra.

Om slutna omröstning begärs vid val, ska sådan genomföras. Frånvarande medlem får ej genom skriftligt votum delta i röstning vid möte. Röstning genom fullmakt är ej tillåten. Styrelseledamot har icke rösträtt i fråga om styrelsens ansvarsfrihet.

§ 6 Styrelse

Klubbens styrelse består av ordförande, sekreterare, kassör, jämställdhetsombud, en till tre ledamöter och en till två suppleanter (det vill säga minst fem ordinarie styrelseledamöter). För beslut av klubbstyrelse erfordras att en majoritet av ledamöterna är om beslutet ense. Vid lika röstetal gäller den mening som mötesordföranden biträder. Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden.

Styrelsen väljs av årsmöte för tiden intill nästa årsmöte. Årsmötet kan dock besluta, att mandattiden för styrelseledamot ska vara två år.

Styrelsens uppgift är att leda klubbens verksamhet så att det i § 1 angivna syftet främjas. Det åligger styrelsen att insamla och till förbundet insända de uppgifter FS begär.

Styrelsen ska till klubbens årsmöte avge berättelse över klubbens verksamhet under det gångna verksamhetsåret samt ekonomisk berättelse.

§ 7 Revision

Styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning ska fortlöpande granskas av de av årsmötet utsedda revisorerna. Revisor har rätt att närhelst den önskar ta del av alla de handlingar som rör styrelsens verksamhet och ekonomiska förvaltning.

Revisionsberättelse, med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet, ställs till årsmötet och överlämnas till styrelsen.

Bilaga – stadgarna (3/3)

§ 8 Tvister

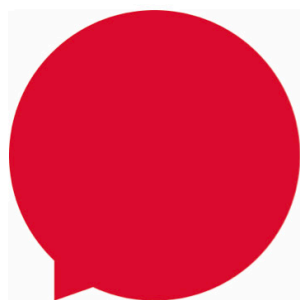
Vid tvist mellan medlem och klubbstyrelse gäller reglerna i § 24 i förbundets stadgar.

§ 9 Stadgeändring

För ändring av dessa stadgar gäller vad som anges i § 23 i förbundets stadgar.

§ 10 Upplösning

Klubben kan inte utan FS medgivande upplösas eller nedläggas sin verksamhet. I händelse av upplösning tillfaller klubbens tillgångar förbundet.

**JOURNALIST
FÖRBUNDET**
Frilans Riks